

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul, declarat de către Lucia Istrati, reprezentată de avocatul Mihail Zero,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Paladuța împotriva Eugeniei Chihai, Luciei Istrati și lui Igor Chihai cu privire la încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Luciei Istrati cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal,

constată:

La 28 iunie 2016 Valeriu Paladuța s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Eugeniei Chihai, Luciei Istrati și lui Igor Chihai cu privire la încasarea sumelor de 6 100 Euro, 24 590 dolari USA, 164 434, 61 Ruble și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a admis acțiunea depusă de către Valeriu Paladuța. S-a încasat de la Lucia Istrati în beneficiul lui Valeriu Paladuța 6 100 Euro, 24 240 dolari SUA și 155 000 Ruble, sume care urmează să fie convertite în valută națională a RM conform cursului oficial al BNM la ziua executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 19 842, 84 lei. S-a încasat de la Eugenia Chihai în beneficiul lui Valeriu Paladuța 150 dolari SUA, 3 000 Ruble, sume care urmează să fie convertite în valută națională a RM conform cursului oficial al BNM la ziua executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 116, 72 lei. S-a încasat de la Igor Chihai în beneficiul lui Valeriu Paladuța 200 dolari SUA, 6 434, 61 Ruble, sume care urmează să fie convertite în valută națională a RM conform cursului oficial al BNM la ziua executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 540, 44 lei. S-a încasat în bugetul statului taxa de stat de la Eugenia Chihai în sumă de 33, 80 lei și de la Igor Chihai în sumă de 1 421, 47 lei. S-a încasat în mod solidar

în bugetul statului de la Lucia Istrati, Eugenia Chihai, Igor Chihai cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată în sumă de 45, 25 lei. (f.d. 110)

La 04 iulie 2017 avocatul Marcel Gîsca în interesele Eugeniei Chihai, a lui Igor Chihai și Luciei Istrati a depus apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 118)

Prin încheierea din data de 15 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel declarată de către avocatul Marcel Gîscă în interesele apelanților Luciei Istrati, Eugeniei Chihai și lui Igor Chihai, împotriva hotărârii din data de 31 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana. (f.d. 130-131-132-136)

La data de 12 februarie 2019 Lucia Istrati a depus cerere de apel împotriva hotărârii din data de 31 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 163-169)

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Luciei Istrati de repunere în termen de declarare a apelului, s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal. (f.d. 218-224)

La 03 aprilie 2019 Lucia Istrati, reprezentată de avocatul Mihail Zero, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel. (f.d.226-231)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel la emiterea încheierii din 21 martie 2019 nu a ținut cont de faptul că din culpa avocatului Marcel Gîscă, împuternicit să îi reprezinte interesele în instanțele de judecată, a fost încălcat termenul legal de depunere a apelului și nu s-a solicitat repunerea în termen, fapt ce a dus la emiterea de către instanța de apel a încheierii din 15 noiembrie 2017 de restituire a cererii de apel, ca depuse tardiv, încheiere ce nu a fost contestată de avocat chiar dată ultimul a asigurat-o că o va contesta. Consideră că din cauza neglijenței apărătorului Marcel Gîscă a fost lipsită de posibilitatea apărării efective a intereselor și contestării hotărârilor instanțelor de judecată, consecințe care au dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil și la recurs efectiv. Instanța de apel nu a luat în considerație la emiterea încheierii contestate de faptul că cu textul hotărârii din 31 mai 2017 a făcut cunoștință abia la data de 24 aprilie 2018 și că termenul de procedură a fost încălcat din cauza acțiunilor culpabile ale avocatului Marcel Gîscă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 martie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 25 martie 2019, expediată prin intermediul oficiului poștal părților la 25 martie 2019, confirmare cu privire la recepționarea încheierii la materialele dosarului lipsește. Astfel, recursul depus de către Lucia Istrati, reprezentată de avocatul Mihail Zero, la data de 03 aprilie 2019, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Luciei Istrati privind repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cererea de apel depusă de către Lucia Istrati, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 110 Cod de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana fost pronunțat la 31 mai 2017, avocatul Luciei Istrati - Marcel Gîsca a contestat hotărârea la dată la 04 iulie 2017 peste termenul legal de depunerea a apelul, cu toate acestea nu a solicitat repunerea în terme.

Prin încheierea din data de 15 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel declarată de către avocatul Marcel Gîscă în interesele apelanților Luciei Istrati, Eugeniei Chihai și lui Igor Chihai.

Lucia Istrati nu a contestat încheierea dată, însă a depus din nou cerere de apel la 12 februarie 2019, prin care a solicitat repunerea în termen de depunere a apelului și casarea hotărârii instanței de apel.

Instanța de apel prin încheierea din 21 martie 2019 a respins cererea Luciei Istrati de repunere în termen a apelului și a restituit apelul dat.

Colegiul reține corectă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termen a apelului și restituirea apelului ca fiind tardiv din considerentele ce preced.

Lucia Istrati a depus cererea de apel repetat la data de 12 februarie 2019 peste termenul legal de 30 de zile de la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de fond din 31 mai 2017, despre care cunoștea cu certitudine, folosind odată calea de atac prin contestarea hotărârii la 04 iulie 2017.

Instanța de recurs menționează că termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Conform art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art.116.

În contextul prevederilor art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

La caz, Colegiul a reținut corectă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termen de declarare a apelului de către Lucia Istrati.

În conformitate cu prevederile art.75, alin.(4) Cod de procedură civilă actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Instanța de recurs menționează că argumentul apelantei/recurenteii Lucia Istrati, precum că încălcarea termenului legal de depunere a cererii de apel împotriva hotărârii 31 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost din vina avocatului, care nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale, nu constituie un temei de repunere în termen a cererii de apel, ori, acțiunile sau inacțiunile avocatului Marcel Gîsca sânt obligatorii pentru persoana reprezentată și anume Luciei Istrati în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Prin urmare, culpa avocatului Marcel Gîsca este echivalentă culpei apelantei/recurenteii Lucia Istrati.

Totodată, Colegiul reține că 12 aprilie 2018, Lucia Istrati a solicitat să-i fie expediată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 mai 2017, ceea ce indică expres asupra faptului că aceasta personal a cunoscut despre hotărârea contestată. (f.d.140) La 13 aprilie 2018, în adresa Luciei Istrati a fost expediată copia hotărârii instanței de fond din 31 mai 2017 și copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017, care au fost recepționate de către aceasta la data de 21 aprilie 2018, potrivit semnăturii aplicate pe avizul poștal cu nr.DS2100291378AS. (f.d.141,153)

Mai mult ca atât, Lucia Istrati a făcut cunoștință și cu materialele cauzei la 24 septembrie 2018 și repetat la 07 februarie 2019, unde se regăsește dispozitivul hotărârii contestate, fapt consemnat de aceasta prin aplicarea semnături pe declarația că a făcut cunoștință cu materialele cauzei. (f.d.157, 162)

Instanța de recurs concluzionează că deși avocatul Luciei Istrati – Marcel Gîscă a cunoscut despre emiterea hotărârii instanței de fond încă la data de 04 iulie 2017, iar Lucia Istrati personal încă la data de 21 aprilie 2018, apelul cu solicitarea de repunere în termen a fost depus abia la data de 12 februarie 2019, adică cu depășirea termenului de 30 zile prevăzut de lege și în lipsa unui temei de repunere în termen.

Prin urmare, Lucia Istrati, cunoscând cu certitudine existența cauzei în care avea calitate de pârât și despre existența dispozitivului hotărârii contestate, a manifestat un comportament indiferent pentru a afla la ce etapă se află dosarul dat și care sunt acțiunile avocatului ei, fapt ce a dus la depunerea cererii de apel peste termenul de contestare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Art. 10 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Lucia Istrati, reprezentată de avocatul Mihail Zero.

Se menține încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas